

ВИМОГИ
до мотиваційного листа

У зв'язку з оголошенням воєнного стану (**Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»**), у 2022 році традиційне ЗНО зазнало певної трансформації: здобувачі освіти будуть складати Національний мультипредметний тест, що міститиме завдання з української мови, математики, історії України [1]. Одним із критеріїв вступу 2022 на основі повної загальної (професійної) освіти, на основі ОКР кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, або на основі будь-якого рівня вищої освіти буде мотиваційний лист. Рекомендуємо вступникам ознайомитися із вимогами щодо змісту, структури та оформлення мотиваційного листа.

1. Що таке мотиваційний лист і навіщо він потрібен

Оскільки замість результатів двох тестів ЗНО будуть лише результати мультипредметного тесту, зросте кількість абітурієнтів із однаковим конкурсним балом. Мотиваційний лист під час вступу до закладу фахової передвищої освіти на бюджет буде застосовано лише для рейтингування вступників з однаковим конкурсним балом, а для вступу на контракт він може бути основою для рейтингування вступників.

Мотиваційний лист – це:

- документ, що складається і подається вступником до фахової передвищої освіти, у якому пояснюються причини, через які вступник вважає себе найкращим кандидатом для вступу на відповідну спеціальність. Підготовка такого листа вимагає детального дослідження вступником загального академічного середовища університету та різних освітніх програм;

- своєрідне есе, обсягом 1-2 сторінки формату А-4, в якому необхідно пояснити чому абітурієнт хоче навчатися в тому чи іншому закладі вищої освіти та з яких причин варто обрати саме кандидатуру конкретного здобувача освіти.

2. Вимоги до змісту мотиваційного листа

Мотиваційний лист є результатом особистої творчої праці абітурієнта, однак, заклади фахової передвищої освіти можуть публікувати на сайті зразки мотиваційних листів і правила їх оформлення (наприклад, щодо структури листа, його обсягу). Тому, вступник заздалегідь повинен ознайомитись із сайтом та підготувати лист відповідно до цих вимог і правил.

Разом із цим, мотиваційний лист повинен відповідати формальним вимогам, що ставляться до ділових листів:

- зміст повинен бути лаконічним (короткий виклад думок і тільки важливі деталі, факти, цифри);

- чітка структура спростить прочитання листа (заздалегідь продуманий план дозволить конкретно вказати на значущі аспекти проблеми; важливо розбивати текст на абзаци, кожен із яких має містити певну концепцію);
- неприпустимість емоцій (лист не повинен мати емоційного відтінку, треба прагнути стриманості, розважливості, серйозності, практичності);
- простота у викладі, яка дасть адресату можливість швидко зрозуміти зміст прочитаного;
- неприпустима наявність орфографічних і стилістичних помилок.

3. Структура мотиваційного листа

Мотиваційний лист повинен містити «шапку», звертання, вступ, основну та заключну частини.

«Шапка» – частина листа, у якому містяться відомості про адресата (назва закладу освіти, прізвище та ініціали особи, якій адресується лист) та адресанта (прізвище, ім'я, по батькові, адреса для кореспонденції та електронна адреса, номер телефону), яка розташовується в правому верхньому куті листа.

Шанобливе звертання є важливою складовою мотиваційного листа. Воно надає листу офіційного характеру та привертає увагу адресата (наприклад: «Шановний Юрію Олександровичу!»). Звертання зазвичай виділяється напівжирним шрифтом та/або курсивом і вирівнюється по центру.

Через один рядок після звертання розміщується вступ, який є першим абзацом листа. Він є дуже важливим, адже саме тут абітурієнт повинен привернути та утримати увагу читача. У цьому абзаці викладається мета і причина написання мотиваційного листа (наприклад: «Звертаюся до Вас у зв'язку з...»). Також у цій частині варто коротко пояснити, чому вступник обрав саме цей університет і як, на його думку, навчання в університеті сприятиме його професійному розвитку й зростанню.

В основній частині необхідно перерахувати знання й академічні досягнення вступника, в області предмета, що його цікавить. Зі змісту листа має бути зрозуміло, чому обрано саме ця спеціальність (або кілька спеціальностей) для вступу в даному закладі освіти.

Також, в основній частині слід аргументовано пояснити причини, що спонукали абітурієнта обрати саме цей заклад освіти. Не буде зайвим продемонструвати, що вступник ознайомився з інформацією про обраний заклад освіти.

Друга половина основної частини мотиваційного листа може бути присвячена особистим якостям і вмінням здобувача освіти. Наприклад,

спільно реалізовувати проекти та ідеї; працювати одночасно над кількома завданнями; знаходити спільну мову з різними людьми; працювати і/або вчитися в інтернаціональному середовищі (поважати культуру й традиції інших народів і країн); бути уважним до деталей, і багато іншого. Бажано проілюструвати все вище описане конкретними прикладами з життя.

Далі, в основній частині, учневі слід підкреслити свої найсильніші сторони, які відрізняють його від інших претендентів. Необхідно продемонструвати цілеспрямованість, упевненість і готовність боротися за обране місце.

Завершити мотиваційний лист рекомендуємо інформацією про кар'єрні очікування. Запропонуйте учням описати, ким і де вони планують працювати після закінчення закладу вищої освіти. Не зайвим буде підсумок на два-три речення, який має підтверджувати готовність вступника навчатися і вказує на його впевненість у правильному виборі освітньої програми.

Якщо здобувач освіти ще не визначився зі своїм професійним майбутнім, але деякі думки та ідеї на цей рахунок у нього вже є – зауважте, що необхідно викласти їх логічно і структуровано. Ця частина не повинна бути довгою. Із наведених учнями аргументів має бути зрозуміло, що якщо їм буде надана можливість учитися на даній програмі, це значною мірою допоможе їм у професійному майбутньому. Рекомендуємо вказати здобувачам освіти, що використовуючи свої знання, навички та ідеї, вони також зможуть принести користь закладу освіти (наприклад, узяти участь у наукових дослідженнях, представляти заклад освіти на конференціях, змаганнях тощо).

4. Про що можна написати у мотиваційному листі

Для написання гарного мотиваційного листа вступнику необхідно вибрати найважливішу інформацію, яка найкраще відобразить його здібності, бачення свого майбутнього, зацікавленість у навчанні за обраною бакалаврською чи магістерською програмою, умотивованість до навчання тощо. Ця інформація може стосуватися, зокрема, наступних аспектів:

- досягнення у навчання;
- причини обрання спеціальності;
- прочитана література, пройдені курси, отримані сертифікати, які стосуються обраного профілю;
- обізнаність з навчальною програмою, викладацьким складом, можливостями, які дає обраний заклад вищої освіти;
- наявний практичний досвід;

- соціальні та гнучкі навички, спортивні та навчальні досягнення, захоплення тощо.

5. Головні помилки і як їх уникнути

Для того, щоб мотиваційний лист для вступу до закладу вищої освіти приніс позитивний результат, рекомендуємо після його написання ретельно перевірити декілька разів. Абітурієнти повинні переконатися, що вони не допустили помилок, описаних нижче:

- невідповідність офіційному стилю – наявність сленгу, недоречних фраз або жартів;
- занадто довгі речення (одна думка – одна теза);
- перерахування своїх досягнень та переваг одним довгим списком (необхідно написати мотиваційний лист якісно, а тому учні потрібно підтверджувати все фактами, описувати досвід та отримані знання);
- надмірного вживання займенника «я» і безпідставної хвалькуватості (переконливіше звучить фраза «моя стаття з'явилася в науковому журналі», аніж «я молодець, оберіть мене»);
- граматичні та орфографічні помилки;
- копіювання чужих робіт. Зверніть увагу учнів, що їхній мотиваційний лист повинен бути оригінальний та особливий, у ньому має бути тільки правдива та реальна інформація про абітурієнта.

6. Вимоги до оформлення

Обсяг 1–2 сторінки, документ Word, 14 кегль Times New Roman з 1,5 інтервалом.

Текст має бути структурований, тобто поділений на абзаци.

7. Стилiстичні вимоги до мотиваційного листа:

- Послідовність та аргументованість викладу — це головне.
- Під кожен тему відводиться не більш ніж абзац.
- Не треба писати довгими реченнями.
- Неприпустимі жаргонні слова (вони зводять враження нанівець), орфографічні, граматичні та пунктуаційні помилки.

При вступі у 2022 році у вступника буде можливість надати мотиваційний лист через електронний кабінет (через систему ЄДЕБО) або принести\написати у приймальній комісії.

Звертаємо увагу, що вимоги до мотиваційного листа можна буде знайти на сайті закладу за посиланням <http://itknu.dp.ua/index.php/vstupniku>.

Наголошуємо, що завіряти чи ставити печатки у закладі освіти, який закінчує вступник коледжу у 2022р, не потрібно.

Критерії аналізу мотиваційних листів абітурієнтів

ВСП «Індустріальний фаховий коледж

Криворізького національного університету»

Критерій	Змістовний вияв критерію	Рівень
1 Мотивація до навчання та подальшої професійної діяльності	У листі у повній мірі розкрита мотивація щодо вибору закладу освіти, спеціальності, використання здобутих знань у майбутньому та подальшому працевлаштуванні. Абітурієнт бачить себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця. Наведено приклади осіб, які працюють за певною спеціальністю та які спонукали вступника до цього вибору.	Високий
	Лише частково визначена мотивація вступника, або недостатньо обґрунтовано бачення себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця.	Середній
	Не визначена мотивація вступника, або не обґрунтоване бачення себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця.	Низький
2 Аналіз власних здобутків, які сприятимуть успішному навчанню	У листі проаналізовано власні здобутки та компетенції, які сприятимуть навчанню саме у цьому коледжі; виявлено зацікавленість у вивченні окремих навчальних дисциплін, які абітурієнт вважає важливими для майбутнього фаху; є дані про участь у олімпіадах.	Високий

		Під час написання листа проаналізовано власні здобутки та компетенції, які сприятимуть навчанню саме у цьому закладі освіти, але абітурієнт не виявляє зацікавленості у вивченні конкретних навчальних дисциплін, які, на його думку, є важливими для професійного становлення.	Середній
		У листі надано перелік власних освітніх здобутків, але абітурієнт не аналізує, як вони сприятимуть навчанню, і не виявляє зацікавленості у вивченні конкретних навчальних дисциплін.	Низький
3	Аналіз власного досвіду в суспільній діяльності, самовизначення в соціумі	У листі є роздуми щодо самовизначення в соціумі; розкрито власний досвід взаємодії з соціальним оточенням; описані власні навички в громадській діяльності, участь у спортивних секціях, змаганнях тощо, творчих конкурсах, учнівських наукових гуртках та інше.	Високий
		Під час написання листа не розкриті проблеми самопізнання, самовизначення в соціумі, не обґрунтовано власний досвід взаємодії з соціальним оточенням, однак описані власні навички в громадській діяльності, участь у спортивних секціях, змаганнях тощо, творчих конкурсах, учнівських наукових гуртках та інше.	Середній
		Під час написання листа не розкриті проблеми самопізнання, самовизначення в соціумі, не розкрито власний досвід взаємодії з соціальним оточенням, відсутній опис громадської діяльності	Низький
4	Логічність, послідовність тексту	У листі виявляється зосередженість на запропонованій проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (має логічний і послідовний виклад)	Високий
		У листі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки	Середній
		Лист містить окремі тези, які не поєднані	Низький

		логічно.	
5	Мовне оформлення	Лист написано грамотно, орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки відсутні.	Високий
		Лист написано стилістично вірно, але є незначна кількість орфографічних і (або) пунктуаційних помилок	Середній
		Лист написано із наявністю стилістичних, орфографічних і пунктуаційних помилок	Низький

Бланк для аналізу мотиваційного листа абітурієнта

(члени комісії по розгляду мотиваційних листів роблять позначки у відповідних клітинках)

Рівень представлення критерію		Високий	Середній	Низький
Критерій				
1	Мотивація до навчання та подальшої професійної діяльності			
2	Аналіз власних здобутків, які сприятимуть успішному навчанню			
3	Аналіз власного досвіду в суспільної діяльності, самовизначення в соціумі			
4	Логічність, послідовність тексту			
5	Мовне оформлення			

Директор коледжу

Зоя Казанова

Т.в.о. відповідального

секретаря ПК

Наталія ДОЛЖИКОВА

ПРИКЛАД

Мотиваційний лист на спеціальності галузі знань

«Архітектура та будівництво»

Зразок мотиваційного листа для вступу на бакалаврські програми спеціальностей з галузі знань «Архітектура та будівництво»

Шановний Ігорю Івановичу!

Я пишу цього мотиваційного листа, оскільки зацікавлений у вступі на бакалаврську програму зі спеціальності «*Назва спеціальності*» у «*Назва університету*».

Цього року я закінчив «*Назва школи*» та отримав диплом з відзнакою. Я завжди цікавився та захоплювався архітектурою, і тому у школі посилено вивчав предмети, які є необхідними для професії архітектора: математику, хімію, фізику, інформатику. Я також добре володію англійською мовою.

Зацікавленість до архітектури виникла в мене завдяки моєму батькові, який працює будівельним інженером. Оскільки я мав інтерес і талант до мистецтв, батько скерував мене в цій галузі і я почав робити моделі споруд вже у віці 9 років. Зараз у мене є вражаюча колекція модельних будинків та будівель. Я продовжую створювати такі моделі й досі, а деякі мої роботи були нагороджені на регіональних та національних конкурсах.

Останні роки у школі я намагався більше дізнатися про такі предмети, як архітектурна структура, механіка та матеріалознавство. Як наслідок, я зрозумів, що архітектура не зосереджена лише на зовнішньому вигляді будівлі, а й робить акцент на більш важливі функціональні та практичні аспекти. В мене з'явилося невгамовне бажання навчатися в університеті та поглиблено вивчати архітектуру. Я прагну здобути в університеті нові навички та знання, а також освоїти нові технології, які є необхідними в роботі архітектора.

Як одне з головних професійних досягнень, я хотів би зазначити свою роботу у приватній фірмі «*Назва фірми*», яка спеціалізується у розробці різних архітектурних проектів. У цій фірмі я навчився розробляти проекти та дизайн будівель, житлових будинків, спортивних майданчиків та інших архітектурних об'єктів. Завдяки своїй наполегливій праці я отримав схвальні письмові рекомендації з місця праці. Завдяки цьому досвіду я здобув практичні навички проектування та планування проектів, навчився азів роботи з програмами Rhino та ARCHICAD, які є необхідними для роботи архітектора.

Я зрозумів, що обрана мною професія дуже непроста і потребує високого рівня знань та навичок, який, на мою думку, може сформуватися лише завдяки навчанню у «Назва університету». Я щиро прагну навчатися на бакалаврській програмі за спеціальністю «Назва спеціальності» для того, щоб розвинути високу майстерність у сфері розробки та управління архітектурними проектами, а також вивчити нові технології в цій галузі, які так потрібні для того, щоб стати справжнім професіоналом.

Зараз я відчуваю, що можливість працювати і навчатися в цій галузі для мене надзвичайно важлива. Тож, перед тим як звернутись до Вас, я ретельного переглянув навчальні плани та ознайомився з дисциплінами, які мені доведеться вивчати. Я усвідомив, що мені потрібно ще багато чому вчитися, якщо я хочу стати справжнім фахівцем і тому готовий важко працювати, щоб досягнути успіху.

Я прагну поєднувати навчання з практикою, а завдяки Вашому університету у мене з'явиться така можливість. На сайті «Назва факультету» зазначено, що партнерами університету по цій спеціальності є такі відомі фірми та архітектурні бюро, як «найменування фірм та бюро». Саме завдяки цьому, Ваш університет може забезпечити мені найкращі ресурси та можливості для ефективного навчання.

Щиро дякую, що виділили час для розгляду мого листа та сподіваюся невдовзі стати студентом «Назва університету».

З повагою, _____

Цей приклад наведений для ознайомлення із загальними принципами написання мотиваційного листа. Не копіюйте текст цього листа і не використовуйте його при вступі до закладу вищої освіти. Пам'ятайте, що успішний мотиваційний лист це завжди ваша особиста історія, що розповідає саме про вас та відображає вашу зацікавленість у вступі на ту чи іншу спеціальність закладу вищої освіти. Також вам необхідно буде з'ясувати у навчальному закладі формальні вимоги до оформлення листа, вимоги щодо обсягу тексту листа, інформації, яку повинен містити лист і, можливо, стосовно його структури.